

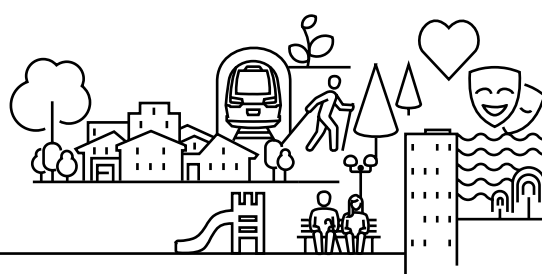

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Skoglia barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN	3
2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM	4
2.1. INNSATSOMRÅDER.....	4
2.2. VISJON OG VERDIER	5
3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER.....	5
3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN	5
3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE.....	7
3.2.1. Inkluderende fellesskap	7
3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.	7
3.2.3. Samarbeidsmodellen	8
3.2.4. Trafikksikker barnehage	9
4 BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER.....	9
4.1 SATSNINGSOMRÅDE 1: INKLUDERENDE FELLESKAP – SPRÅK, VENNSKAP OG LEK	9
4.2. SATSINGSOMRÅDE 2: BARNESAMTALER I SONEN BØLERÅSEN OG VEVELSTADÅSEN.....	11
5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	12
5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG	12
5.2. OMSORG	14
5.3. LEK	15
5.4. DANNING.....	15
5.5. LÆRING.....	16
5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP	17
5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK	17
5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	18
6. MEDVIRKNING	19
6.1. BARNES MEDVIRKNING OG BARNES RETT TIL Å BLI HØRT.....	19
6.2. FORELDRES MEDVIRKNING.....	20
7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	20
7.1. PLANLEGGE.....	21
7.2. VURDERE	22
7.3. DOKUMENTERE	22
7.4. PROGRESJON.....	23

7.5. DIGITAL PRAKSIS	23
7.6. KVALITETSKJENNETEGN	24
8. OVERGANGER.....	24
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	25
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN	25
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	26
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL	27
10. PLAN FOR VURDERING	28
11. KILDER OG REFERANSER	28

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 01.09.2026

Barnehagens styrer: Birgit Authen

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er: *Ansvar, omsorg og respekt*.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet.

Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen.

Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn.*

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg*», overordnet plan «*Vold i nære relasjoner*» og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

- [Vold i nære relasjoner](#)

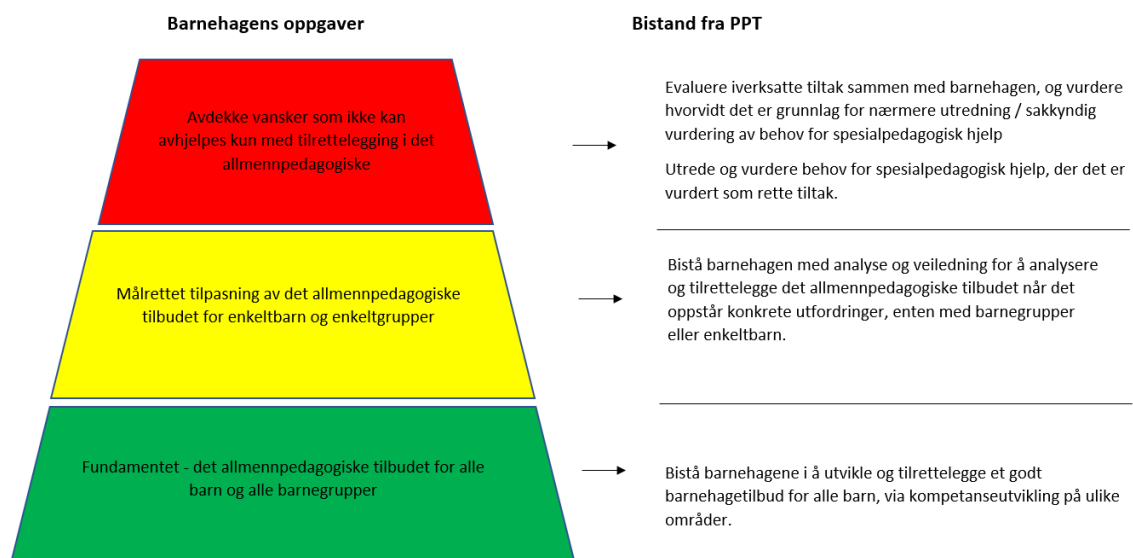
Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.3. Samarbeidsmodellen

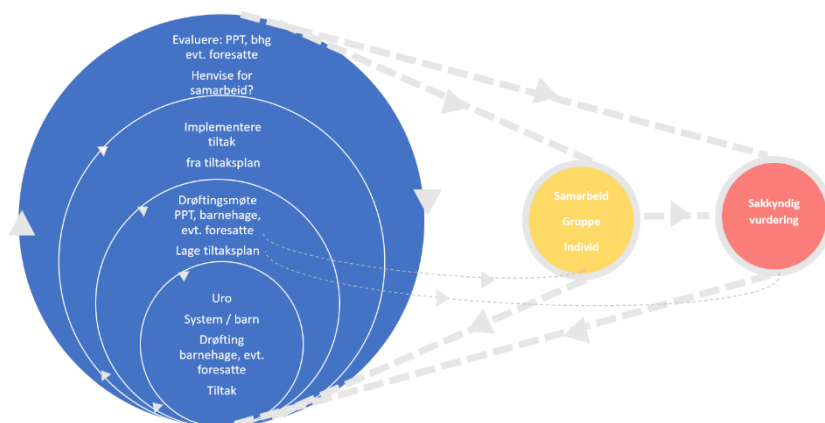
Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og tanken om at vi er «*laget rundt barnet*». Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene «*Riktig innsats tidlig nok*», «*Foreldrene som ressurs*» og «*Inkluderende fellesskap*».

Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer:

- [Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- [Trygg trafikk](#)

4 Barnehagens satsingsområder

4.1 Satsningsområde 1: Inkluderende felleskap – språk, vennskap og lek

Visjon: «I Skoglia skal barn leke, lære og bli møtt med anerkjennelse og respekt»

Et trygt barnehagemiljø er avgjørende for barnet. I Skoglia vil dere møte et personale som vil jobbe med å fremme barnets trygghet, tillit og trivsel. I tillegg skal personalet synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.

Dette gjøres ved at barnehagen bruker *«mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet, og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetning.»* (Rammeplan, 2017 s.9)

Personalet er i sitt arbeid engasjert, tilstedeværende og anerkjennende.

Livsmestring handler om utvikling, lek, læring, glede, vennskap og gode relasjoner.

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.» (Rammeplan, 2017 s. 11).

Språkprosjektet **«Trygg i språk – trygg i verden»** skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk. Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på **«Inkluderende felleskap – språk, vennskap og lek»**

Et inkluderende læringsmiljø og målrettet språkarbeid legger grunnlaget for barns trivsel, vennskap og gode relasjoner, utvikling, læring og mestring.

I Skoglia barnehage skal alle barn oppleve å være en verdifull del av fellesskapet.

Inkludering og godt språkarbeid handler om at hvert barn blir sett, hørt og anerkjent for den de

er, uavhengig av bakgrunn, språk, forutsetninger og erfaringer. Vi arbeider aktivt for å skape et trygt og omsorgsfullt miljø der barna opplever tilhørighet, vennskap og mestring.

Et godt språkarbeid er grunnlaget for barns kommunikasjon, læring, sosial kompetanse og deltakelse i fellesskapet. En god språkutvikling gjør barnet mer rustet til å utforske omgivelsene og verden rundt seg. Det skaper en bedre selvforståelse og en større trygghet til hva de føler og opplever. Gjennom hele dagen legger vi til rette for rike språklige erfaringer i lek, samtaler, rutinesituasjoner, måltider og organiserte aktiviteter.

Personalet er bevisste språkmodeller som bruker et rikt og variert språk, stiller åpne spørsmål og støtter barna i å uttrykke tanker, følelser og opplevelser.

Hovedmål:

Barnehagen skal fremme et inkluderende fellesskap der alle barn får utvikle sitt språk og kommunikasjon

Delmål:

- Barnehagen bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som et redskap til å løse konflikter
- Barnehagen arbeider målrettet og systematisk med å inkludere alle barn i meningsfulle fellesskap
- Barnehagen ser på språklig mangfold som en ressurs

Kjennetegn:

- Personalet sørger for et inkluderende fellesskap og legger til rette for at alle barn kan bidra i egen og andres lek og læring
- Personalet er bevisste på at barna gjennom språket, bruk av konkrete og tegn uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Personalet inkluderer alle barna i språkstimulerende aktiviteter
- Personalet tilpasser språkmiljøet ut fra barns behov
- Personalet bruker varierte formidlingsformer og tilbyr et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer
- Personalet inviterer til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg og stille spørsmål

Kjennetegn barn

- Barna uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Barna bruker språket til å skape gode relasjoner i lek og som et redskap til å løse konflikter.
- Barna videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Barna leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- Barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- Barna opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Barna er trygge, trives i barnehagen og har tro på seg selv
- Barn viser respekt for mangfold og andre barns kulturelle uttrykk
- Barnet samarbeider, tar hensyn og viser omsorg for hverandre
- Barnet opplever fellesskap i lek som grunnlag for god relasjon, vennskap og trivsel
- Barnet tar og opprettholder kontakt med andre i lek
- Barn som strever med å komme i lek og relasjon blir sett og får hjelp
- Barn håndterer konflikter på en god og konstruktiv måte
- Barnet håndterer å få et nei i lek og ved grensesetting

4.2. Satsingsområde 2: Barnesamtaler i sonen Bøleråsen og Vevelstadåsen

Forankring:

Barnehageloven-loven: Kapittel 8 - Psykososialt barnehagemiljø

Barns psykososiale oppvekstmiljø, handler om hvordan barna har det i livet sitt hjemme, i barnehagen og på fritiden. Psykisk helse er utgangspunkt for et godt liv og en god utvikling. Barnehagene i Nordre Follo kommune skal fremme et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn, se lenke til plan <https://x07.ksx.no/system.php?item=404685&ok=2vz35gk8tp6rdx9> (kun for ansatte via Intranett)

Satsingsområde «se meg- hele meg» er et av flere fagplaner som er grunnlag for dette arbeidet <https://x07.ksx.no/system.php?item=405091&ok=2vz35gk8tp6rdx9> (kun for ansatte via Intranett)

Hva betyr det å ha det trygt og godt?

For barn handler det først og fremst at de har en god relasjon til personalet og til andre barn i barnehagen. At de opplever å bli lyttet til, får medvirke ut fra sine forutsetninger og opplever å ha noen å leke og være sammen med.

Ingen barn skal gå alene, men være i meningsfulle relasjoner og aktiviteter gjennom dagen. For barnet er det avgjørende at foreldre og barnehagen samarbeider til barnets beste.

§ 42 (Aktivitetsplikt)

«Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det»

Begrunnelse

En god praksis handler om følge med og følge opp hvordan alle barn har det i sin hverdag. Ved å være til stede der barna er i lek og læringsaktivitet gis det barn den beste muligheten til å bli sett og lyttet til. Inndeling i små grupper og fokustid gir tilstedeværelse, nærhet og en bedre mulighet til å observere, delta og bygge gode og nære relasjoner. Ved å innføre barnesamtaler gir vi hvert barn en individuell mulighet til en samtale. En slik form og struktur gir en annen ro og et annet fokus til å ha alenetid om hva de tenker, føler og ønsker å fortelle.

Barn som ikke ytrer seg så mye får alenetid, et rom å snakke i. Det vil gi en annen trygghet og refleksjon enn i en større gruppe med barn.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7 «*Kommunikasjon og språk*» og punkt 5.8.

«*Barnehagens fagområder*», hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet «kommunikasjon, språk og tekst»*.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer.

Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett.

Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

Tema: Mangfolds uken

«DU SKAL FÅ VÆRE DEN DU ER»

Mål:

Barnehagen støtter og beskytter alle barns rett til å uttrykke sin identitet uten frykt for diskriminering eller trakassering

Begrunnelse for tema

Inkluderende miljø: Barnehagen skal være et trygt og inkluderende sted for alle barn, uavhengig av deres bakgrunn eller familiekonstellasjon. Dette kan innebære å ha en åpen dialog med foreldre og ansatte om viktigheten av mangfold og inkludering:

Å skape et inkluderende miljø hvor alle føler seg velkomne og akseptert.

Dette innebærer å motarbeide diskriminering og fremme en kultur der mangfold er en styrke

Sentrale verdier som barnehagen vektlegger.

Verdigrunnlaget inkluderer verdier fra kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Disse verdiene er forankret i menneskerettighetene og barnehageloven

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold, gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse

Likeverd og likestilling:

Alle mennesker har samme verdi, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet eller bakgrunn.

Å skape et inkluderende miljø hvor alle føler seg velkomne og akseptert. Dette innebærer å motarbeide diskriminering og fremme en kultur der mangfold er en styrke.

Demokrati og menneskerettigheter:

Bruk av regnbueflagg som en markering er også en påminnelse om de grunnleggende menneskerettighetene som alle har krav på, og viktigheten av å beskytte disse rettighetene.

Disse verdiene er forankret i både nasjonale lover og internasjonale menneskerettigheter, og de er viktige for å bygge et samfunn der alle kan leve fritt og trygt.

Aktiviteter og markering i Skoglia barnehage

Nordre Follo kommune har valgt å markere Pride i kommunens barnehager ved at det henges opp regnbueflagg i en uke. Regnbueflagget er for oss respekt for mangold, identitet og alles rett til å være inkludert.

Vi lever i et samfunn i dag hvor mobbing, diskriminering og utestengelse mer enn før er synlig og oppleves av barn i alle aldre.

Hver avdeling vil planlegge aktiviteter tilpasset barnets alder. Her vil innhold i hovedsak handle om forståelse og kjennskap til verdier av likheter og ulikheter i et fellesskap. Uavhengig av hvem om du er, etnisitet, kultur, jente eller gutt har alle lik verdi og like rettigheter.

Markeringen er en av mange aktiviteter som sikrer at barnehagen bidrar til å sikre etterlevelse av kravene stilt til barnehagen gjennom Rammeplan for barnehage og lov om barnehage.

Temaet markerer viktigheten av å fremme verdier som likeverd, inkludering og respekt for mangfold i barnehagen. Dette er i tråd med de overordnede målene om å skape et trygt og inkluderende miljø for alle barn.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og mellom personalet og barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet anerkjenner og gir positiv oppmerksomhet på ønsket adferd
- Personalet skal sørge for at alle barn opplever å bli sett, forstått og respektert
- Personalet sørger for at barna får den hjelp og støtte de har behov for
- Personalet skal se hvert enkelt barn og møte deres behov
- Personalet er tydelige, interesserte, lydhøre og anerkjennende i samspill med barn

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for aktiviteter, lek og positive opplevelser som fremmer gode relasjoner
- Personalet bidrar til at alle barna får en felles erfaring som grunnlag for lek
- Personalet organiserer i smågrupper flere ganger i løpet av dagen og skjærer leken for unødvendige forstyrrelser
- Barn som strever med å komme i lek og relasjon blir sett og får hjelp
- I barnehagen skal barna møte et miljø som stimulerer og støtter opp barnets lyst til å leke, lære, mestre og utforske.

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tilrettelegger for meningsfulle opplevelser og støtter barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Personalet er bevisst på barnehagens verdigrunnlag, som rollemodell, i egen kommunikasjon og ved deltakelse.
- Personalet er bevisst på å fremme normer og verdier for enkeltbarn og barnegruppa

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

- Personalet legger til rette for læringsprosesser som fremmer barnets trivsel og allsidig utvikling
- Personalet sørger for inkluderende fellesskap og for å legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- Personalet støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- Personalet sørger for at alle barn får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet støtter barns initiativ til samspill og bidrar til at alle kan oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Personalet støtter barn i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Personalet sikrer at alle barn får støtte og hjelp til å mestre samspill med andre og regulere egne følelser
- Personalet forebygger, stopper og følger opp utestenging og krenkelser

Les mer på kommunens nettside

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gjennomfører barnesamtaler med barna

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktivitet.

(Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identitet og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- Personalet bidrar til at barn utvikler retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- Personalet gir barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst og kulturuttrykk fra fortid og samtid
- Personalet utforsker og eksperimenterer med teknologi og naturfenomener sammen med barna
- Personalet bruker bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialet, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning
- Personale bidrar til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- Personalet gjør barna kjent med steder og samfunnsinstitusjoner i sitt nærmiljø for å skape tilhørighet og hjelpe barna til å orientere seg og ferdes trygt i trafikken

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1.

Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

(Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Personalet sørger for inkluderende felleskap og legger til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- Personalet organiserer i små grupper flere ganger i løpet av dagen og skjermer for unødvendige forstyrrelser
- Personalet fremmer mangfold og et inkluderende miljø
- Personalet gjennomfører strukturerte barnesamtaler
- Personalet forebygger og tilrettelegger mot ekskludering i barns lek og samspill

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid. *Handlingsplan – demokrati for barn og unge*, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside:

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

6.2. Foreldres medvirkning

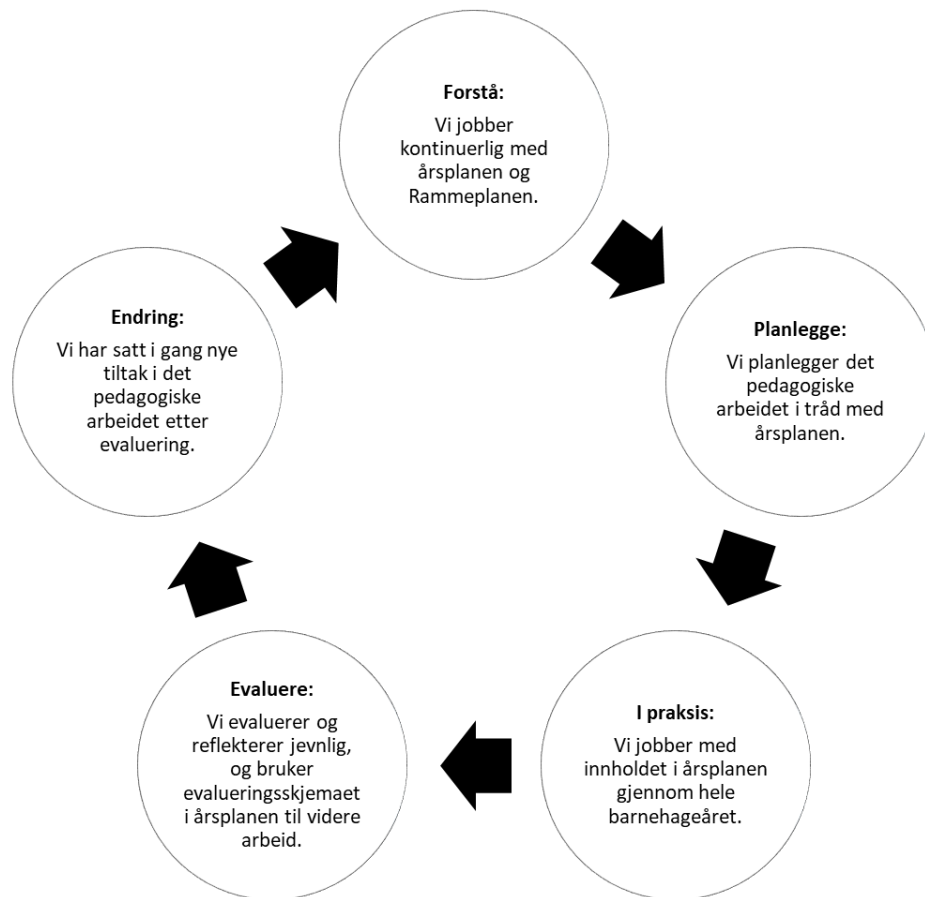
Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagens tiltak

- Personalet lytter aktivt, viser respekt for foreldrenes perspektiv
- Personalet inviterer til medvirkning i planlegging av barnets tilbud
- Personalet søker og får informasjon og råd fra foreldre til barnets beste
- Personalet deler observasjoner om barnets utvikling, trivsel og lek
- Personalet viser åpenhet i vurderinger og forklarer valg med pedagogiske begrunnelser
- Personalet legger til rette for en best mulig felles forståelse for barnets beste
- Personalet og foreldre samarbeider om behov barn har for utstyr, hygiene og mat i barnehagen
- Personalet inviterer til Su hvor foreldre involveres i saker som angår barnehagens innhold, årsplan og drift
- Personalet gjennomfører foreldresamtaler og foreldremøte

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet planlegger en pedagogisk månedsplan knyttet opp mot barnehagens årsplan og rammeplan
- Personalet tar utgangspunkt i barnets interesse, behov for læring og utvikling
- Personalet bruker barnesamtaler som grunnlag for barnets stemme og medvirkning

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet evaluerer og beskriver sin vurdering av arbeidet i den pedagogiske månedsplanen
- Personalet observerer og fører dokumentasjoner som grunnlag for vurdering
- Personalet har barnesamtaler med enkeltbarn og barn i gruppe for å ivareta barnets stemme og medvirkning
- Personalet deltar i fagveiledning og gis mulighet til systematisk å vurdere og analysere egen praksis og utvikling

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet gir ut en fortløpende dokumentasjon gjennom bilder og tekst fra aktiviteter og prosjekter.
- Personalet bruker dokumentasjon som et grunnlag til progresjon alene og sammen med barna.
- Personalet følger med og følger opp barnehagens krav til et trygt og godt barnehagemiljø.
- Personalet bruker barnesamtaler som grunnlag for dokumentasjon i foreldresamtaler

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet observerer og følger med og følger opp barnets behov for lek, utvikling og læring
- Personalet motiverer og utfordrer barn til utvikling og mestring ut fra egne forutsetninger

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker digitale læringsressurser i temaarbeid
- Personalet har et bevisst forhold til bruk av digitale verktøy. Både begrensninger og muligheter
- Personalet bruker digitale verktøy for å fremme sanseopplevelser som musikk og visuelle opplevelser
- Personalet bruker verktøy eksempelvis Salaby, Book-Creator og I-Movie

7.6. Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor:

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet. Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

- [Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet fremmer gode relasjoner, som bygges mellom barna, og mellom barna og de voksne
- Personalet organiserer tilvenningsgrupper på våren med foreldre og barn
- Personalet fremmer verdier som trygghet, trivsel, tillit og tilhørighet
- Personalet jobber med å gjennomføre faste rutiner for å skape forutsigbarhet i hverdagen

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for faste besøksgrupper gjennom våren til den avdelingen barna skal flytte til
- Personalet på «ny» avdeling tar kontakt med, og gjør seg kjent med de barna som skal starte hos dem
- Personalet jobber med tema overganger i gruppesamtale og med barnet i barnesamtale

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Gjennom det siste året i barnehagen jobbes det jevnlig med førskolegrupper
- Personalet jobber med psykososial trygghet og selvhevdelse
- Personalet og legger til rette for vennskapsgrupper og besøk på skole og sfo

Les mer i plan for skolestartere

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Plandager	Plandager 13 og 14 august
September	Foreldremøter	Datoer kommer
Oktober	FN dag - Aksjonscafe	Torsdag 22. oktober
November	Plandag	13. november
Desember	Advent og jul Grøttest, Lucia	Datoer kommer i månedsplan Barnehagen er stengt fom 24. desember- tom 3. januar
Januar		
Februar	Karneval	Dato kommer
Mars	Påske	22-29. mars
April		
Mai	Kr. Himmelfartsdag Plandag Grunnlovsdag	6. mai 7. mai 17. mai
Juni	Plandag	21. juni
Juli	Sommerfest Avslutning 6 åringer	Sommerstengt barnehage uke 28 – 29 Sommerbarnehage uke 30 (felles for hele kommunen)

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder

Barnehagens tiltak:

- Personalet evaluerer og beskriver sin vurdering av arbeidet i den pedagogiske månedsplanen
- Personalet observerer og fører dokumentasjoner som grunnlag for vurdering
- Personalet har barnesamtaler med enkeltbarn og barn i gruppe for å ivareta barnets stemme og medvirkning
- Personalet deltar i fagveiledning og gis mulighet til systematisk å vurdere og analysere egen praksis og utvikling

11. Kilder og referanser

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

[Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029](#)

[Nordre Follo kommune - Kommuneplanen](#)

[Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner](#)

[Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø](#)

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

[Årshjul for overganger i opplæringsløpet](#)

[Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring](#)

[Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo](#)

[Skolestarter planen \(må legge inn lenke når den er klar\)](#)

[For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk](#)

[Årsplan | udir.no](#)